

INDEKS EKONOMICZNY

BO LICZY SIĘ ZYSK

✍️ TOMASZ STRABEL, KATARZYNA RZEWUSKA

Już od grudnia polscy hodowcy będą mogli korzystać z Indeksu Ekonomicznego (IE). Indeks Ekonomiczny to sposób wyrażenia łącznej wartości hodowlanej dla wielu cech, przeliczonej w postaci jednej wartości w złotych. Jest odpowiedzią na zmieniające się uwarunkowania związane z prowadzeniem hodowli w Polsce, wynikające także z poziomu, jaki obecnie zajmuje.

Aktualne potrzeby hodowców zawsze powinny znajdować odzwierciedlenie w celu hodowlanym. Pierwotnie była nim maksymalizacja produkcji, i wtedy kierowaliśmy się indeksem produkcyjnym. Następnie dostrzeżono rolę cech funkcjonalnych i opracowano indeks PF. Obecnie kluczowe są dochody uzyskiwane przez hodowców i producentów mleka. Skłoniło to PFHBiPM do opracowania IE. Umożliwi on doskonalenie zwierząt w kierunku maksymalizacji zysków, ponieważ każdej ważnej ekonomicznie cesze nadano wagę wynikającą z jej ekonomicznego znaczenia w polskich warunkach. W przypadku buhajów pozwala określić, o ile różnią się zyski od ich córek w przeliczeniu na laktację. Wszelkie informacje dotyczące IE można znaleźć na stronie internetowej www.cgen.pl/indeks-ekonomiczny.

Indeks Ekonomiczny opracowało Centrum Genetyczne PFHBiPM we współpracy z hodowcami i najlepszymi specjalistami z tego zakresu. Dzięki zaangażowaniu hodowców możliwe było określenie, jak poprawa poszczególnych cech przekłada się na zyski z hodowli i produkcji mleka. Do obliczenia indeksu konieczna jest znajomość wartości hodowlanych jedenastu cech składowych. Ze względu na to, że dotyczy on zysków, uwzględnia zarówno cechy kluczowe dla maksymalizacji dochodu (produkcja mleka czy suchej masy), jak i te, których doskonalenie pozwala na minimalizację kosztów, np. związanych ze zdrowiem (LKS,) płodnością (OMC) czy żywieniem, poprzez ograniczenie potrzeb bytowych (wysokość w krzyżu).

Indeks Ekonomiczny zostanie udostępniony dla buhajów wraz z wynikami oceny sezonu 2019.3. Dzięki temu, że pozwala określić różnicę w zyskach od córek poszczególnych buhajów, jest użytecznym narzędziem także dla producentów mleka. W takim przypadku wybór buhaja staje się nie tylko decyzją hodowlaną, ale także finansową. Każdy może sprawdzić na stronie CGen, jakie buhaje są obecnie dostępne na rynku i zdecydować, czy warto zainwestować w lepsze nasienie, by w przyszłości uzyskiwać większe zyski.

Jak widać, potencjał genetyczny zwierząt staje się elementem zarządzania, a decyzje łatwiej jest podejmować, kiedy ten potencjał jest wyrażony w złotych. Dużo prościej jest wtedy odnosić cenę nasienia, także seksowanego, do wartości hodowlanej. Z IE łatwiejsze będzie zarządzanie genetyczne samicami, zwłaszcza zgenotypowanymi. Dla tego na kolejnym etapie wartości indeksu będą obliczane dla samic, począwszy od zwierząt zgenotypowanych poprzez krowy z kompletem wartości hodowlanych po zwierzęta młode, posiadające jedynie informację rodowodową. Rankingi najlepszych samic utworzone na bazie IE będą również dostępne na stronie Centrum Genetycznego (cgen.pl/indkesy).

Wartości indeksu będą zawsze udostępniane wraz z ich dokładnościami. To powrót do standardu, który pozwala bardziej świadomie podejmować decyzje hodowlane na bazie informacji określonej z różną dokładnością. Jesteśmy przekonani, że nowe narzędzie może w istotny sposób ułatwić podejmowanie ważnych z ekonomicznego punktu widzenia decyzji hodowlanych i osiągnięcie sukcesu. ✖️